

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

2 septembrie 2021 *

„Recurs – Ajutoare de stat – Ajutoare în favoarea complexului Nürburgring (Germania) – Decizie prin care ajutoarele sunt declarate parțial incompatibile cu piața internă – Vânzare a activelor beneficiarilor ajutoarelor de stat declarate incompatibile – Procedură de cerere de ofertă deschisă, transparentă, nediscriminatorie și necondiționată – Decizie prin care se declară că rambursarea ajutoarelor incompatibile nu se referă la noul proprietar al complexului Nürburgring și că acesta nu a beneficiat de un ajutor nou pentru achiziționarea acestui complex – Admisibilitate – Calitatea de persoană interesată – Persoană vizată în mod individual – Încălcarea drepturilor procedurale ale persoanelor interesate – Dificultăți care impun inițierea unei proceduri oficiale de investigare – Motivare – Denaturare a probelor”

În cauza C-647/19 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 30 august 2019,

Ja zum Nürburgring eV, cu sediul în Nürburg (Germania), reprezentată de D. Frey și M. Rudolph, Rechtsanwälte,

recurentă,

cealaltă parte din procedură fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de L. Flynn, B. Stromsky și T. Maxian Rusche, în calitate de agenți,

pârâtă în primă instanță,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul M. Vilaras (raportor), președinte de cameră, domnii N. Piçarra, D. Šváby și S. Rodin și doamna K. Jürimäe, judecători,

avocat general: domnul G. Pitruzzella,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

* Limba de procedură: germana.

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 29 aprilie 2021,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, Ja zum Nürburgring eV solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 19 iunie 2019, Ja zum Nürburgring/Comisia (T-373/15, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2019:432), prin care acesta i-a respins acțiunea având ca obiect anularea în parte a Deciziei (UE) 2016/151 a Comisiei din 1 octombrie 2014 privind ajutorul de stat SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN) pus în aplicare de Germania pentru Nürburgring (JO 2016, L 34, p. 1, denumită în continuare „decizia finală”).

Cadrul juridic

- 2 Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 [TFUE] (JO 1999, L 83, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 41), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 734/2013 al Consiliului din 22 iulie 2013 (JO 2013, L 204, p. 15) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 659/1999”), care a fost abrogat prin Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 [TFUE] (JO 2015, L 248, p. 9), este aplicabil situației de fapt din prezenta cauză.
- 3 Articolul 1 litera (h) din Regulamentul nr. 659/1999 definește, în sensul acestui regulament, noțiunea de „persoană interesată” ca fiind „orice stat membru și orice persoană, întreprindere sau asociație de întreprinderi ale căror interese pot fi afectate de acordarea unui ajutor, în special beneficiarul ajutorului, întreprinderile concurente și asociațiile profesionale”.
- 4 Articolul 4 din acest regulament, intitulat „Examinarea preliminară a notificării și deciziile Comisiei”, prevede la alineatele (2)-(4):

„(2) În cazul în care, după o examinare preliminară, Comisia constată că măsura notificată nu constituie un ajutor, ea consemnează acest lucru printr-o decizie.

(3) În cazul în care, după o examinare preliminară, Comisia constată că nu există îndoieli privind compatibilitatea unei măsuri notificate cu piața comună, în măsura în care intră în sfera de aplicare a articolului [107] alineatul (1) [TFUE], aceasta decide că măsura este compatibilă cu piața comună (denumită în continuare «decizie de a nu ridica obiecții»). Decizia precizează excepția aplicată în baza tratatului.

(4) În cazul în care, după o examinare preliminară, Comisia constată că există îndoieli privind compatibilitatea unei măsuri notificate cu piața comună, aceasta decide să inițieze procedura prevăzută la articolul [108] alineatul (2) [TFUE] (denumită în continuare «decizie de deschidere a procedurii oficiale de investigare»).

- 5 Potrivit articolului 6 alineatul (1) din regulamentul menționat:

„Decizia de a deschide procedura oficială de investigare sintetizează elementele relevante de fapt și de drept, include o evaluare preliminară a Comisiei cu privire la caracterul de ajutor de stat al măsurii propuse și indică îndoielile privind compatibilitatea acesteia cu piața comună. Prin decizie, se solicită

statului membru în cauză și celorlalte persoane interesate să-și prezinte observațiile într-un termen stabilit, care în mod normal nu depășește o lună. În cazuri întemeiate, Comisia poate prelungi acest termen.”

- 6 Articolul 13 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 659/1999 prevede că se adoptă, în urma examinării posibilului ajutor ilegal, o decizie în temeiul articolului 4 alineatul (2), (3) sau (4) din acest regulament.

Istoricul cauzei și deciziile în litigiu

- 7 Istoricul litigiului este descris la punctele 1-16 din hotărârea atacată și, în măsura în care prezintă interes în prezenta procedură, poate fi rezumat după cum urmează.
- 8 Complexul Nürburgring (denumit în continuare „Nürburgring”), situat în landul Renania-Palatinat (Germania), cuprinde un circuit de curse automobilistice (denumit în continuare „circuitul Nürburgring”), un parc de agrement, hoteluri și restaurante.
- 9 Între anii 2002 și 2012, întreprinderile publice proprietare ale complexului Nürburgring (denumite în continuare „vânzătorii”) au beneficiat de ajutoare, în principal din partea landului Renania-Palatinat. În cursul anului 2011, recurenta, o asociație germană de sport automobilistic, a depus o primă plângere la Comisie cu privire la aceste ajutoare. Ajutoarele menționate au făcut obiectul unei proceduri oficiale de investigare în temeiul articolului 108 alineatul (2) TFUE, deschisă de Comisie în cursul anului 2012. În același an, Amtsgericht Bad Neuenahr-Ahrweiler (Tribunalul Districtual din Bad Neuenahr-Ahrweiler, Germania) a constatat insolvența vânzătorilor și s-a decis vânzarea activelor lor. A fost lansată o procedură de cerere de ofertă (denumită în continuare „procedura de cerere de ofertă”), care s-a încheiat prin vânzarea acestor active către Capricorn Nürburgring Besitzgesellschaft GmbH (denumită în continuare „Capricorn”).
- 10 În cursul anului 2013, recurenta a depus o a doua plângere la Comisie, pentru motivul că procedura de cerere de ofertă nu ar fi deschisă, transparentă, nediscriminatorie și necondiționată. Potrivit recurenteii, cumpărătorul care ar fi reținut ar primi astfel ajutoare noi și ar asigura continuitatea activităților economice ale vânzătorilor, astfel încât ordinul de recuperare a ajutoarelor primite de vânzători trebuia extins la acesta.
- 11 La articolul 2 din decizia finală, Comisia a constatat nelegalitatea și incompatibilitatea cu piața internă a unor măsuri de sprijin în favoarea vânzătorilor (denumite în continuare „ajutoarele acordate vânzătorilor”). La articolul 3 alineatul (2) din această decizie, ea a menționat că o eventuală recuperare a ajutoarelor acordate vânzătorilor nu viza Capricorn și filialele sale (denumită în continuare „prima decizie în litigiu”).
- 12 La articolul 1 ultima liniuță din decizia menționată, Comisia a stabilit că vânzarea activelor Nürburgring către Capricorn nu constituia un ajutor de stat (denumită în continuare „a doua decizie în litigiu”). În această privință, Comisia a considerat că procedura de cerere de ofertă fusese realizată în mod deschis, transparent și nediscriminatoriu, că această procedură a condus la un preț de vânzare în conformitate cu piața și că nu exista o continuitate economică între vânzători și cumpărător.

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 13 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 10 iulie 2015, recurenta a formulat o acțiune având ca obiect anularea primei și a celei de a doua decizii în litigiu.
- 14 Tribunalul a respins ca inadmisibilă acțiunea, în măsura în care prin aceasta se solicita anularea primei decizii în litigiu, întrucât recurenta nu a demonstrat că este vizată în mod individual de această decizie. Pentru motivele prezentate la punctele 48-69 din hotărârea atacată, Tribunalul a apreciat, în primul rând, că recurenta nu dovedise corespunzător cerințelor legale că decizia menționată afectase în mod substanțial o poziție concurențială pe care ea ar fi deținut-o pe piețele relevante, în al doilea rând, că nu se putea prevala, în calitate de asociație profesională, de o calitate procesuală activă în temeiul unuia dintre membrii săi și, în al treilea rând, că aceasta nu dovedise că a ocupat, în cadrul procedurii oficiale de investigare care a precedat adoptarea primei decizii în litigiu, o poziție de negociatoare, clar delimitată și intim legată de obiectul însuși al acestei decizii.
- 15 În ceea ce privește cererea de anulare a celei de a doua decizii în litigiu, Tribunalul a constatat la punctul 83 din hotărârea atacată că părțile erau de acord că această decizie era o decizie adoptată la încheierea fazei de examinare preliminară a ajutoarelor, instituită prin articolul 108 alineatul (3) TFUE, iar nu la încheierea unei proceduri oficiale de investigare.
- 16 La punctul 88 din hotărârea atacată, Tribunalul a arătat că nu se putea exclude ca recurenta, ținând seama de obiectivul său, care vizează tocmai restabilirea și promovarea unui circuit de curse automobilistice la Nürburgring, și de faptul că aceasta a participat la prima fază a procedurii de cerere de ofertă în vederea vânzării activelor Nürburgring și a primit, în acest context, un mare număr de informații privind aceste active, să fie în măsură să prezinte Comisiei, în cadrul procedurii oficiale de investigare prevăzute la articolul 108 alineatul (2) TFUE, observații pe care aceasta le-ar putea integra în cadrul aprecierii caracterului deschis, transparent, nediscriminatoriu și necondiționat al procedurii de cerere de ofertă și de aspectul dacă activele Nürburgring au fost cedate, în acest context, la prețul de piață. Tribunalul a considerat, așadar, la punctul 89 din hotărârea atacată, că recurentei trebuia să i se recunoască calitatea de persoană interesată în ceea ce privește a doua decizie în litigiu și a arătat, prin urmare, la punctul 93 din hotărârea atacată, că, în ceea ce privește a doua decizie în litigiu, recurenta avea calitate procesuală activă pentru a exercita acțiunea în vederea apărării drepturilor procedurale pe care i le conferă articolul 108 alineatul (2) TFUE.
- 17 La punctul 129 din hotărârea atacată, Tribunalul a arătat că, pentru a se putea pronunța cu privire la fondul acțiunii, în măsura în care viza anularea celei de a doua decizii în litigiu și în special cu privire la al cincilea și la al optulea motiv, întemeiate pe o încălcare a articolului 108 alineatul (2) TFUE și a articolului 4 alineatul (4) din Regulamentul nr. 659/1999, precum și a drepturilor procedurale ale recurentei, trebuia să se examineze dacă motivele primul-al patrulea permiteau să se stabilească faptul că, la încheierea fazei de examinare preliminară, Comisia se confrunța cu dificultăți care impuneau inițierea unei proceduri oficiale de investigare.
- 18 În urma acestei examinări, Tribunalul a constatat, la punctul 176 din hotărârea atacată, că al cincilea și al optulea motiv, examinate luând în considerare argumentele invocate de recurentă în cadrul primului-al patrulea motiv, nu permit să se stabilească faptul că, la încheierea fazei de examinare preliminară, Comisia se confrunța cu dificultăți care impuneau deschiderea unei proceduri oficiale de investigare și, prin urmare, trebuiau respinse.

- 19 De asemenea, Tribunalul a examinat și a respins, la punctele 182-190 și, respectiv, la punctele 193-197, al șaselea și al nouălea motiv, întemeiate pe încălcarea de către Comisie a obligației de motivare și, respectiv, a dreptului la bună administrare.
- 20 În consecință, la punctul 198 din hotărârea atacată, Tribunalul a respins acțiunea ca fiind în parte inadmisibilă și în parte nefondată.

Concluziile părților în fața Curții

- 21 Recurenta solicită Curții:
- anularea hotărârii atacate;
 - anularea primei și a celei de a doua decizii atacate;
 - în subsidiar, retrimiteră cauzei spre judecată la Tribunal și
 - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată efectuate în primă instanță și în recurs.
- 22 Comisia solicită Curții:
- anularea punctelor 73-94 din hotărârea atacată, potrivit cărora Tribunalul a statuat că acțiunea îndreptată împotriva celei de a doua decizii în litigiu era admisibilă;
 - respingerea acestei acțiuni ca inadmisibilă;
 - respingerea recursului și
 - obligarea recurente la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

- 23 În susținerea recursului, recurenta invocă cinci motive întemeiate, primul, pe o eroare de drept, în măsura în care Tribunalul a considerat că nu era vizată în mod individual de prima decizie în litigiu în calitate de concurentă a beneficiarului ajutoarelor în cauză, al doilea, pe o eroare de drept, în măsura în care Tribunalul a statuat că nu era vizată individual de prima decizie în litigiu în calitate de asociație profesională, al treilea, pe o eroare de drept, în măsura în care Tribunalul a considerat că aceasta nu avea calitate procesuală activă pentru a exercita acțiunea împotriva celei de a doua decizii în litigiu, al patrulea, pe o insuficiență în motivarea hotărârii atacate, pe o denaturare a faptelor și a elementelor de probă, precum și pe o eroare de drept în examinarea motivelor îndreptate împotriva refuzului implicit al Comisiei de a iniția procedura oficială de investigare, și, al cincilea, pe o eroare de drept săvârșită de Tribunal în aprecierea caracterului suficient al motivării celei de a doua decizii în litigiu.
- 24 Primul și al doilea motiv privesc respingerea de către Tribunal a cererii de anulare a primei decizii în litigiu, în timp ce al treilea-al cincilea motiv vizează respingerea cererii de anulare a celei de a doua decizii în litigiu.

Cu privire la motivele referitoare la cererea de anulare a primei decizii în litigiu

Cu privire la primul motiv

25 Primul motiv vizează punctul 56 din hotărârea atacată, care are următorul cuprins:

„Pe de altă parte, în măsura în care reclamanta susține că poziția sa pe piață a fost afectată în mod substanțial ca urmare a investițiilor anterioare pe care le-a realizat pe circuitul Nürburgring, este necesar să se observe că simplul fapt că aceasta ar fi investit, cu orice titlu, în Nürburgring nu este suficient pentru a se constata că ea ar fi fost prezentă, în calitate de operator economic, pe piețele relevante, ceea ce de altfel reclamanta nu pretinde și nici, *a fortiori*, că poziția sa pe piețele respective, în calitate de operator economic, ar fi fost afectată în mod substanțial de ajutoarele acordate vânzătorilor care, în opinia sa, ar fi făcut aceste investiții inutile. În orice caz, reclamanta nu explică modul în care prima decizie atacată, potrivit căreia cumpărătorul activelor Nürburgring nu era obligat să ramburseze ajutoarele acordate vânzătorilor, ar fi afectat utilitatea investițiilor pe care aceasta le-ar fi realizat în Nürburgring.”

– Argumentația părților

- 26 Prin intermediul primului aspect al primului motiv, recurenta reproșează Tribunalului că nu a răspuns corespunzător cerințelor legale la argumentația sa referitoare la atingerea substanțială adusă poziției sale pe piață, ceea ce, potrivit recurente, constituie o încălcare a obligației de motivare, precum și a dreptului său de a fi ascultată și a dreptului său la protecție jurisdicțională efectivă.
- 27 Recurenta susține în special că, afirmând, în a doua teză a punctului 56 din hotărârea atacată, că aceasta nu explicase modul în care prima decizie în litigiu ar fi afectat utilitatea investițiilor pe care le realizase în Nürburgring, Tribunalul nu a ținut seama de argumentația sa, prezentată la punctul 32 din memoriul său în replică la Tribunal, potrivit căreia, în esență, aceste investiții ar fi fost contracarate și deturnate de la obiectivul lor, care consta în a promova exploatarea circuitului tradițional din Nürburgring și în a garanta că organizatorii de manifestări sportive au acces la acestea în condiții care servesc interesul general, pentru a finanța, prin intermediul unei subvenții încrucișate, facilități hoteliere și de agrement, fără legătură cu sportul automobilistic, construite cu ajutoarele acordate vânzătorilor. Recurenta a adăugat că vânzarea elementelor de activ ale Nürburgring către Capricorn făcea să persiste, ca o consecință nelegală directă, atingerea adusă poziției sale pe piață care ar fi rezultat din ajutoarele ilegale.
- 28 Ea apreciază că, ținând seama de legătura strânsă dintre investițiile sale în circuitul de la Nürburgring și exploatarea acestuia în condiții care servesc interesul general, ea este atât de legată de exploatarea acestui circuit, încât a dobândit o poziție pe piața relevantă pentru exploatarea circuitelor de curse automobilistice. Ea amintește în această privință că atrăsese atenția la Tribunal asupra faptului că circuitul Nürburgring reprezintă un monopol natural. Or, Tribunalul ar fi ignorat faptul că nu poate exista decât o concurență potențială pentru exploatarea unui monopol natural. Prin urmare, investițiile realizate de recurentă ar fi modul cel mai direct pentru dobândirea unei poziții pe piață. Pentru aceleași motive, afirmația cuprinsă în prima teză a punctului 56 din hotărârea atacată, potrivit căreia recurenta nu a pretins că poziția sa pe piață a fost afectată în mod substanțial de ajutoarele acordate vânzătorilor, ar fi de asemenea inexactă.

- 29 Prin intermediul celui de al doilea aspect al primului motiv, recurenta susține că Tribunalul s-a întemeiat pe o interpretare eronată a articolului 263 al patrulea paragraf TFUE pentru a considera, la punctul 56 din hotărârea atacată, că o investiție realizată cu un titlu sau altul nu este suficientă pentru a constata că investitorul este prezent, în calitate de operator economic, pe piața care a beneficiat de investiții.
- 30 Comisia arată că primul motiv este inoperant sau, în orice caz, este nefondat.

– *Aprecierea Curții*

- 31 În scopul examinării comune a celor două aspecte ale primului motiv, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, alte subiecte decât destinatarii unei decizii nu pot pretinde că aceasta le privește individual decât dacă decizia le afectează în considerarea anumitor calități care le sunt specifice sau a unei situații de fapt care le caracterizează în raport cu orice altă persoană și, din acest motiv, le individualizează într-un mod similar celui în care este individualizat destinatarul unei astfel de decizii (Hotărârea din 15 iulie 1963, Plaumann/Comisia, 25/62, EU:C:1963:17, punctul 223, Hotărârea din 17 septembrie 2015, Mory și alții/Comisia, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punctul 93, precum și Hotărârea din 15 iulie 2021, Deutsche Lufthansa/Comisia, C-453/19 P, EU:C:2021:608, punctul 33).
- 32 Dacă, precum în speță, un reclamant contestă temeinicia unei decizii de apreciere a ajutorului adoptată la încheierea procedurii oficiale de investigare, simplul fapt că acesta poate fi considerat parte în cauză în sensul articolului 108 alineatul (2) TFUE nu poate fi suficient pentru ca acțiunea să fie admisibilă. Reclamantul trebuie să demonstreze în acest caz că are un statut special în sensul jurisprudenței amintite la punctul precedent. Acest lucru este valabil mai ales atunci când poziția reclamantului pe piață este afectată în mod substanțial de ajutorul care face obiectul deciziei respective (Hotărârea din 17 septembrie 2015, Mory și alții/Comisia, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punctul 97, precum și Hotărârea din 15 iulie 2021, Deutsche Lufthansa/Comisia, C-453/19 P, EU:C:2021:608, punctul 37).
- 33 Astfel cum însuși Tribunalul a amintit la punctul 48 din hotărârea atacată, au fost recunoscute, printre altele, ca fiind vizate individual de o decizie a Comisiei de închidere a procedurii oficiale de investigare, în afara întreprinderii beneficiare, întreprinderile concurente ale acesteia din urmă care au jucat un rol activ în cadrul respectivei proceduri, în măsura în care poziția acestora pe piață este afectată în mod substanțial de măsura de ajutor care face obiectul deciziei atacate (Hotărârea din 17 septembrie 2015, Mory și alții/Comisia, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punctul 98, precum și Hotărârea din 15 iulie 2021, Deutsche Lufthansa/Comisia, C-453/19 P, EU:C:2021:608, punctul 38).
- 34 Or, simpla realizare a unor investiții la un anumit element de infrastructură nu înseamnă că investitorul în cauză este activ pe o piață oarecare legată de exploatarea acestei infrastructuri. Acest lucru este valabil cu atât mai mult atunci când asemenea investiții urmăresc să promoveze exploatarea infrastructurii menționate prin diverși operatori în condiții care servesc interesul general, cum era cazul, potrivit afirmațiilor recurente, al investițiilor pe care pretinde că le-a realizat în circuitul de la Nürburgring.

- 35 În consecință, fără a săvârși o eroare de drept, Tribunalul a considerat în esență, la punctul 56 din hotărârea atacată, că argumentația recurente referitoare la investițiile pe care le-ar fi realizat în circuitul de la Nürburgring nu erau suficiente pentru a demonstra că era vizată în mod individual, în sensul jurisprudenței citate la punctul 31 din prezenta hotărâre, de prima decizie în litigiu. În consecință, al doilea aspect al primului motiv trebuie respins ca nefondat.
- 36 În ceea ce privește primul aspect al primului motiv, întemeiat în esență pe încălcarea de către Tribunal a obligației de motivare, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, obligația de motivare a hotărârilor, care revine Tribunalului în temeiul articolului 36 și al articolului 53 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, nu îi impune să prezinte o expunere care să urmeze în mod exhaustiv și unul câte unul toate argumentele formulate de părțile în litigiu. Prin urmare, motivarea poate fi implicită, cu condiția de a permite persoanelor interesate să cunoască motivele pentru care Tribunalul nu a admis argumentele acestora, iar Curții să dispună de elemente suficiente pentru a exercita controlul (Hotărârea din 9 septembrie 2008, FIAMM și alții/Consiliul și Comisia, C-120/06 P și C-121/06 P, EU:C:2008:476, punctul 96, precum și jurisprudența citată).
- 37 Or, reiese, cel puțin implicit, dar clar, din cuprinsul punctului 56 din hotărârea atacată că Tribunalul a considerat că argumentația recurente întemeiată pe investițiile pe care le-ar fi realizat în circuitul de la Nürburgring nu era suficientă pentru a demonstra nici că aceasta era prezentă pe piața relevantă, nici, cu atât mai puțin, că poziția sa concurențială pe această piață ar fi fost afectată în mod substanțial de măsura care face obiectul primei decizii în litigiu.
- 38 Prin urmare, primul aspect al primului motiv trebuie respins ca nefondat, precum și acest motiv în totalitate.

Cu privire la al doilea motiv

- 39 Al doilea motiv vizează punctul 69 din hotărârea atacată, în cadrul căruia Tribunalul a arătat că, în ceea ce privește condițiile stricte prevăzute în Hotărârea din 13 decembrie 2005, Comisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (C-78/03 P, EU:C:2005:761, punctele 53-59), trebuia să se considere că recurenta nu dovedise că a ocupat, în cadrul procedurii oficiale de investigare care a precedat adoptarea primei decizii în litigiu, o poziție de negociatoare, clar delimitată și intim legată de obiectul însuși al acestei decizii, care să poată dovedi că era vizată individual de aceasta.

– Argumentația părților

- 40 Recurenta susține că Tribunalul a încălcat obligația de motivare și a denaturat faptele și elementele de probă supuse aprecierii sale. Ea apreciază că a demonstrat la Tribunal că avusese, în procedura administrativă care a condus la adoptarea primei decizii în litigiu, un rol activ și unic privind exploatarea circuitului de la Nürburgring într-un scop de interes general. Poziția sa de negociatoare, clar delimitată și intim legată de obiectul însuși al acestei decizii, ar fi comparabilă cu cea a Landbouwschap (organism de drept public instituit pentru a asigura în sectorul agricol protecția intereselor comune ale operatorilor cu respectarea interesului general, Țările de Jos) în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 2 februarie 1988, Kwekerij van der Kooy și alții/Comisia (67/85, 68/85 și 70/85, EU:C:1988:38, punctele 20-24), precum și a

Comitetului Internațional pentru Mătase Artificială și Fibre Sintetice (CIRFS) în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 24 martie 1993, CIRFS și alții/Comisia (C-313/90, EU:C:1993:111, punctele 29 și 30).

- 41 Astfel, recurenta ar fi negociat cu Comisia ajutoarele care fac obiectul primei decizii în litigiu pentru a garanta membrilor săi într-un mod conform cu dreptul ajutoarelor și într-un scop de interes general exploatarea acestui circuit și pentru a se asigura că investițiile sale vor continua să contribuie la acest obiectiv. Împrejurările materiale menționate ar caracteriza recurenta în raport cu orice altă persoană, astfel încât să îi confere calitate procesuală activă pentru a exercita acțiunea împotriva primei decizii în litigiu.
- 42 Prin urmare, Tribunalul nu ar fi putut înlătura calitatea procesuală activă a recurentei fără a explica rațiunea pentru care, în lumina motivelor, a probelor și a argumentelor detaliate invocate de aceasta, nu erau îndeplinite condițiile necesare pentru a-i recunoaște o astfel de calitate. Trimiterea Tribunalului, la punctul 69 din hotărârea atacată, la „condițiile stricte prevăzute în Hotărârea din 13 decembrie 2005, Comisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (C-78/03 P, EU:C:2005:761, punctele 53-59)”, nu ar permite să se înțeleagă care sunt condițiile pe care le-a examinat Tribunalul. Prin urmare, hotărârea Tribunalului ar fi fost viciată de nemotivare sau de o motivare insuficientă, ceea ce constituie de asemenea o încălcare a dreptului de a fi ascultat și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă. În plus, apreciind că recurenta „nu a dovedit” că a ocupat, în cadrul procedurii oficiale de investigare care a precedat adoptarea primei decizii în litigiu, o poziție de negociatoare, fără a explica însă ce probe prezentate de recurentă a examinat, Tribunalul ar fi denaturat elementele de fapt și de probă.
- 43 Comisia consideră că al doilea motiv nu este fondat și trebuie respins.

– *Aprecierea Curții*

- 44 Din cuprinsul punctului 58 din hotărârea atacată reiese că, la Tribunal, recurenta susținuse printre altele că purta negocieri pentru a apăra interesele sportului automobilistic german, în special în ceea ce privește restabilirea și promovarea unui circuit de curse automobilistice la Nürburgring, și că participase la procedura administrativă care a precedat adoptarea primei decizii în litigiu prin depunerea unei plângeri și prin comunicarea unor observații scrise și a unor elemente de probă.
- 45 La punctele 66 și 67 din hotărârea atacată, Tribunalul a rezumat considerațiile care au determinat Curtea să declare admisibile acțiunile în cauzele în care s-a pronunțat Hotărârea din 2 februarie 1988, Kwekerij van der Kooy și alții/Comisia (67/85, 68/85 și 70/85, EU:C:1988:38), precum și Hotărârea din 24 martie 1993, CIRFS și alții/Comisia (C-313/90, EU:C:1993:111). În plus, la punctul 68 din această hotărâre, Tribunalul a arătat, referindu-se la propria jurisprudență și la cea a Curții, că faptul că o asociație profesională a introdus plângerea aflată la originea procedurii oficiale de investigare sau a prezentat observații cu ocazia acestora nu era suficient pentru a-i recunoaște acestei asociații un statut special de negociator.
- 46 În sfârșit, la punctul 69 din hotărârea atacată, Tribunalul a evocat „condițiile stricte prevăzute în Hotărârea din 13 decembrie 2005, Comisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (C-78/03 P, EU:C:2005:761, punctele 53-59)”, în care Curtea amintise ea însăși împrejurările speciale ale cauzelor în care s-a pronunțat Hotărârea din 2 februarie 1988, Kwekerij van der Kooy și alții/Comisia (67/85, 68/85 și 70/85, EU:C:1988:38), precum și Hotărârea din 24 martie 1993,

CIRFS și alții/Comisia (C-313/90, EU:C:1993:111), și a explicat în ce mod se diferențiau acestea de situația unei simple persoane interesate care a participat activ la procedura care a condus la adoptarea unei decizii referitoare la un ajutor de stat.

- 47 Aceste evocări jurisprudențiale permit înțelegerea motivului pentru care argumentația recurentei, rezumată la punctul 58 din hotărârea atacată, nu era suficientă pentru a-i conferi calitatea de negociatoare în sensul jurisprudenței citate la punctele 66-69 din hotărârea atacată.
- 48 Prin urmare, motivarea prezentată de Tribunal la punctele 65-69 din hotărârea atacată, deși relativ succintă, este suficientă pentru a permite recurentei să înțeleagă motivele respingerii argumentației sale prezentate în susținerea admisibilității cererii de anulare a primei decizii în litigiu, întemeiată pe jurisprudența rezultată din Hotărârea din 2 februarie 1988, Kwekerij van der Kooy și alții/Comisia (67/85, 68/85 și 70/85, EU:C:1988:38), precum și din Hotărârea din 24 martie 1993, CIRFS și alții/Comisia (C-313/90, EU:C:1993:111).
- 49 În ceea ce privește susținerea privind o pretinsă denaturare de către Tribunal a elementelor de fapt și de probă, aceasta trebuie înlăturată ca inadmisibilă, în măsura în care recurenta nu a identificat nici elementele precise pe care Tribunalul le-ar fi denaturat, nici modul în care acesta le-ar fi denaturat (a se vedea în acest sens Ordonanța din 1 februarie 2017, Vidmar și alții/Comisia, C-240/16 P, EU:C:2017:89, punctele 26 și 27).
- 50 Din considerațiile care precedă rezultă că al doilea motiv trebuie să fie respins ca fiind în parte inadmisibil și în parte nefondat.
- 51 Întrucât primul și al doilea motiv trebuie respinse, este necesar să se respingă recursul în ceea ce privește anularea hotărârii atacate în măsura în care, prin aceasta, Tribunalul a respins cererea de anulare a primei decizii în litigiu.

Cu privire la motivele referitoare la cererea de anulare a celei de a doua decizii în litigiu

Cu privire la admisibilitatea acțiunii la Tribunal

- 52 Fără a formula un recurs incident, Comisia solicită Curții să examineze admisibilitatea acțiunii, în măsura în care prin aceasta s-a urmărit anularea celei de a doua decizii în litigiu, întrucât, în opinia sa, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept în interpretarea și în aplicarea noțiunii de „persoană interesată” în sensul articolului 108 alineatele (2) și (3) TFUE, precum și al articolului 1 litera (h) din Regulamentul nr. 659/1999 și a considerat în mod eronat că recurenta putea pretinde această calitate.
- 53 Este necesar să se amintească, în această privință, că Curtea, sesizată cu un recurs în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, este ținută să se pronunțe, dacă este cazul din oficiu, cu privire la motivul de ordine publică întemeiat pe nerespectarea condițiilor de admisibilitate a unei acțiuni în anulare introduse de un particular în temeiul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 iulie 2019, Bayerische Motoren Werke și Freistaat Sachsen/Comisia, C-654/17 P, EU:C:2019:634, punctul 44, precum și jurisprudența citată).

- 54 Din cuprinsul punctelor 84-89 din hotărârea atacată reiese că Tribunalul a statuat în esență că era admisibilă cererea recurentei de anulare a celei de a doua decizii în litigiu în calitate de persoană interesată și pentru a asigura protecția drepturilor procedurale care îi sunt conferite în temeiul articolului 108 alineatul (2) TFUE și al articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 659/1999.
- 55 În primul rând, Comisia arată că Tribunalul a efectuat o interpretare parțială a jurisprudenței Curții în materie și nu a ținut seama de faptul că calitatea de persoană interesată presupune existența unui raport de concurență.
- 56 Acest argument trebuie însă respins. Astfel, noțiunea de „persoană interesată” este definită la articolul 1 litera (h) din Regulamentul nr. 659/1999 ca fiind „orice stat membru și orice persoană, întreprindere sau asociație de întreprinderi ale căror interese pot fi afectate de acordarea unui ajutor, în special beneficiarul ajutorului, întreprinderile concurente și asociațiile profesionale”. Această dispoziție reia definiția noțiunii de „părți în cauză” în sensul articolului 108 alineatul (2) TFUE, astfel cum rezultă din jurisprudența Curții (Hotărârea din 2 aprilie 1998, Comisia/Sytraval și Brink’s France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, punctul 41, precum și jurisprudența citată).
- 57 Or, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 30 din concluzii, dacă o întreprindere concurentă a beneficiarului unei măsuri de ajutor are în mod incontestabil calitatea de „persoană interesată” în sensul articolului 108 alineatul (2) TFUE, unui organism care nu este concurent al beneficiarului ajutorului în cauză i se poate recunoaște de asemenea această calitate, în măsura în care s-a demonstrat că interesele sale ar putea fi afectate prin acordarea acestui ajutor. Potrivit jurisprudenței Curții, aceasta impune să se demonstreze că ajutorul menționat riscă să aibă un efect concret asupra situației sale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 mai 2011, Comisia/Kronoply și Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punctul 65, precum și Hotărârea din 27 octombrie 2011, Austria/Scheucher-Fleisch și alții, C-47/10 P, EU:C:2011:698, punctul 132).
- 58 Prin urmare, trebuie înlăturat argumentul Comisiei potrivit căruia din Hotărârea din 9 iulie 2009, 3F/Comisia (C-319/07 P, EU:C:2009:435), din Hotărârea din 24 mai 2011, Comisia/Kronoply și Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341), precum și din Hotărârea din 6 noiembrie 2018, Scuola Elementare Maria Montessori/Comisia, Comisia/Scuola Elementare Maria Montessori și Comisia/Ferracci (C-622/16 P-C-624/16 P, EU:C:2018:873), rezultă că calitatea de persoană interesată presupune un raport de concurență.
- 59 Astfel, după cum reiese din cuprinsul punctului 104 din Hotărârea din 9 iulie 2009, 3F/Comisia (C-319/07 P, EU:C:2009:435), Curtea a recunoscut unui sindicat al muncitorilor calitatea de persoană interesată întemeindu-se pe afectarea eventuală a intereselor sale, precum și a celor ale membrilor săi, prin măsurile în discuție în această cauză, cu ocazia negocierilor colective.
- 60 În ceea ce privește Hotărârea din 24 mai 2011, Comisia/Kronoply și Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341, punctul 64), Curtea nu și-a întemeiat analiza pe un raport de concurență între beneficiarul ajutorului și întreprinderea reclamantă în acea cauză, ci s-a întemeiat pe faptul că această din urmă întreprindere avea nevoie, pentru procesul său de producție, de aceeași materie primă ca beneficiarul respectiv.
- 61 În sfârșit, Hotărârea din 6 noiembrie 2018, Scuola Elementare Maria Montessori/Comisia, Comisia/Scuola Elementare Maria Montessori și Comisia/Ferracci (C-622/16 P-C-624/16 P, EU:C:2018:873, punctul 43), invocată de Comisie, este lipsită de relevanță. Astfel, la punctul 43 din această hotărâre, nu era vorba despre calitatea de persoană interesată a unei persoane sau a unei întreprinderi, ci despre eventuala afectare directă, în raport cu o decizie a Comisiei care a

lăsat intacte efectele măsurilor naționale în cauză care instituiau o schemă de ajutor, la situația juridică a unui reclamant care pretinde că aceste măsuri îl pun într-o situație concurențială dezavantajoasă.

- 62 În al doilea rând, Comisia arată că recunoașterea de către Tribunal a calității de persoană interesată a recurente se întemeiază, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 88 din hotărârea atacată, pe faptul că aceasta dispune în mod potențial de informații relevante. Or, simplul fapt că o persoană dispune de informații care ar putea fi relevante în cadrul unei proceduri oficiale de investigare a unei măsuri pentru a stabili dacă aceasta constituie un ajutor de stat ilegal nu ar fi suficient pentru a i se recunoaște o astfel de calitate.
- 63 Desigur, la punctul 86 din Hotărârea atacată, Tribunalul s-a referit la calitatea, pe care o avea recurenta, „în calitate de asociație al cărei scop, care nu este lucrativ, constă în restabilirea și în promovarea unui circuit de curse automobilistice la Nürburgring și în promovarea intereselor colective ale membrilor săi, dintre care unii care organizează evenimente sportive pe circuitul menționat”, precum și la faptul că interesele recurente „au putut fi afectate în mod concret prin acordarea ajutorului, care, potrivit reclamantei, ar fi trebuit să fie constatat în cea de a doua decizie [în litigiu], ca urmare a faptului că procedura de cerere de ofertă nu ar fi fost deschisă, transparentă, nediscriminatorie și necondiționată și nu ar fi condus la vânzarea activelor Nürburgring către Capricorn la prețul de piață”.
- 64 Cu toate acestea, din cuprinsul punctului 88 din această hotărâre reiese că, pentru a i se recunoaște recurente calitatea de „persoană interesată” în sensul articolului 1 litera (h) din Regulamentul nr. 659/1999, Tribunalul s-a întemeiat în definitiv pe faptul că nu se putea „excluce ca reclamanta, ținând seama de scopul său, care vizează tocmai restabilirea și promovarea unui circuit de curse automobilistice la Nürburgring, și de faptul că aceasta a participat la prima fază a procedurii de cerere de ofertă și a primit, în acest context, un mare număr de informații privind activele Nürburgring, să fie în măsură să prezinte Comisiei, în cadrul procedurii oficiale de investigare prevăzute la articolul 108 alineatul (2) TFUE, observații pe care aceasta le-ar putea integra în cadrul aprecierii caracterului deschis, transparent, nediscriminatoriu și necondiționat al procedurii de cerere de ofertă și de aspectul dacă activele Nürburgring au fost cedate, în acest cadru, la prețul de piață”.
- 65 Or, astfel cum a arătat în esență avocatul general la punctele 33 și 34 din concluzii, faptul că o persoană dispune de informații care ar putea fi relevante în cadrul unei proceduri oficiale de investigare a unui ajutor nu înseamnă că interesele unei asemenea persoane ar putea fi afectate de acordarea acestui ajutor și că aceasta riscă să aibă o incidență concretă asupra situației sale în sensul jurisprudenței citate la punctul 57 din prezenta hotărâre. Prin urmare, simpla deținere de informații relevante nu este suficientă pentru a califica această persoană drept persoană interesată.
- 66 Reiese însă din dosarul din primă instanță, transmis Curții în conformitate cu articolul 167 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, că recurenta susținuse la Tribunal printre altele că este o asociație care apără interesele întregului sport automobilistic german în raport cu circuitul Nürburgring, că obiectivul său central este de a garanta exploatarea acestui circuit în condiții economice orientate spre interesul general de a se asigura accesul la acesta și sportivilor amatori și că Capricorn urmărește un concept care vizează maximizarea câștigurilor, incompatibil cu obiectivele recurente.

- 67 Având în vedere aceste argumente, necontestate de Comisie, trebuie să se admită că pretinsa acordare a unui ajutor în favoarea Capricorn în legătură cu achiziționarea Nürburgring ar putea afecta interesele recurente și ale membrilor săi, astfel încât aceasta trebuie calificată drept „persoană interesată” în sensul articolului 1 litera (h) din Regulamentul nr. 659/1999.
- 68 Prin urmare, este necesar să se considere că cererea de anulare a celei de a doua decizii în litigiu este admisibilă.

Cu privire la al treilea motiv

- 69 Prin intermediul celui de al treilea motiv, recurenta contestă punctul 83 din hotărârea atacată, în care Tribunalul a considerat că ea însăși sau oricare dintre membrii săi nu puteau, pentru aceleași motive precum cele indicate în privința primei decizii în litigiu, să fie considerați ca fiind vizati individual de cea de a doua decizie în litigiu.
- 70 Acest motiv privește motivarea hotărârii atacate care nu constituie susținerea necesară a dispozitivului acesteia. Astfel, după cum reiese din cuprinsul punctului 93 din hotărârea atacată, Tribunalul a statuat că recurenta era îndreptățită să solicite anularea celei de a doua decizii în litigiu și, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 68 din prezenta hotărâre, nu este necesar să se repună în discuție această concluzie.
- 71 Prin urmare, al treilea motiv trebuie respins ca inoperant.

Cu privire la al patrulea motiv

- 72 Al patrulea motiv cuprinde cinci aspecte. Într-o primă etapă, este necesar să se examineze al doilea, al patrulea și al cincilea aspect ale acestui motiv.

– Argumentația părților

- 73 Prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al patrulea motiv, recurenta arată că, la punctele 152-156 din hotărârea atacată, Tribunalul a denaturat o scrisoare a Deutsche Bank AG din 10 martie 2014, care venea în susținerea ofertei Capricorn, considerând că nu rezulta că Comisia ar fi trebuit să aibă îndoieli cu privire la caracterul obligatoriu al acestei scrisori. Recurenta amintește că atrăsese atenția la Tribunal asupra faptului că scrisoarea menționată cuprindea, pe ultima pagină, o „observație importantă” din care reieșea că termenii și condițiile care figurează în aceasta nu trebuiau să fie considerate ca stând la baza unor obligații juridice. Alte fragmente din aceeași observație ar confirma această apreciere. Potrivit recurente, dacă Tribunalul nu ar fi denaturat scrisoarea Deutsche Bank din 10 martie 2014, el ar fi trebuit să constate că aceasta din urmă nu se considera ținută de scrisoarea menționată.
- 74 În cadrul celui de al patrulea aspect al celui de al patrulea motiv, recurenta susține că afirmația Tribunalului de la punctul 166 din hotărârea atacată, potrivit căreia faptele ulterioare datei de 11 martie 2014 nu erau relevante pentru examinarea aspectului dacă un ajutor fusese eventual acordat în favoarea Capricorn în cadrul procedurii de cerere de ofertă, reflectă o eroare de drept și o denaturare a probelor de către Tribunal și este, în plus, afectată de o motivare insuficientă.

- 75 Potrivit recurenței, cu ocazia adoptării celei de a doua decizii în litigiu, Comisia dispunea de informații și de indicii detaliate care atestau că Capricorn beneficiase de un avantaj nejustificat, în cadrul unei proceduri de cerere de ofertă netransparente și discriminatorii, care a condus la atribuirea către acesta a activelor Nürburgring, în pofida lipsei sale de solvabilitate. Aceste informații ar fi trebuit să determine Comisia să inițieze procedura oficială de investigare, iar aceasta contrar celor reținute de Tribunal la punctul 167 din hotărârea atacată, chiar și în lipsa unei noi plângeri depuse de recurentă.
- 76 În sfârșit, al cincilea aspect al celui de al patrulea motiv vizează punctele 173-176 din hotărârea atacată, la care Tribunalul a respins argumentele recurenței rezumate la punctele 170 și 171 din această hotărâre. Potrivit recurenței, Tribunalul s-a limitat să rezume argumentația sa la punctul 170 din hotărârea atacată, fără să o examineze și fără să furnizeze o motivare pentru respingerea acesteia. Situația ar fi aceeași în ceea ce privește argumentația referitoare la contractul de închiriere a activelor Nürburgring evocat la punctul 171 din hotărârea atacată. Tribunalul s-ar fi limitat să indice că chiria a fost plătită unei societăți independente de vânzători și că prețul de vânzare a activelor Nürburgring a fost redus cu valoarea chiriilor, care trebuiau deduse din acest preț până la data perfectării vânzării. Tribunalul ar fi statuat pur și simplu, fără a furniza explicații, că Comisia nu ar fi trebuit să aibă îndoieli cu privire la existența unui avantaj nejustificat, ceea ce constituie o denaturare a elementelor de probă invocate de recurentă și reflectă o eroare de drept în aplicarea articolului 107 și a articolului 108 alineatul (3) TFUE.
- 77 Comisia apreciază, cu titlu principal, că al doilea aspect al celui de al patrulea motiv este inoperant. În opinia sa, constatările care figurează la punctele 152, 154 și 155 din hotărârea atacată, necontestate de recurentă, sunt suficiente pentru a susține considerațiile Tribunalului referitoare la faptul că nu rezulta că Comisia ar fi trebuit să aibă îndoieli cu privire la caracterul obligatoriu al scrisorii Deutsche Bank din 10 martie 2014, presupunând că, la punctul 153 din această hotărâre, Tribunalul ar fi denaturat faptele.
- 78 În orice caz, al doilea aspect al celui de al patrulea motiv ar fi nefondat. Scrisoarea Deutsche Bank din 10 martie 2014 ar utiliza în mai multe rânduri termenul „angajament”. În realitate, recurenta nu ar contesta decât interpretarea acestui termen de către Tribunal, în contextul altor declarații cuprinse în aceeași scrisoare. Or, aceasta ar ține de aprecierea suverană a faptelor de către Tribunal, care ar include și interpretarea unor contracte încheiate în temeiul dreptului național.
- 79 În ceea ce privește al patrulea aspect al celui de al patrulea motiv, Comisia apreciază că acesta provine dintr-o interpretare eronată a punctelor 165-169 din hotărârea atacată. Tribunalul ar fi dat un răspuns negativ la întrebarea dacă susținerea recurenței, rezumată la punctul 163 din această hotărâre, potrivit căreia Capricorn ar fi fost înlocuită la 13 august 2014 de un subdobânditor în cadrul unei proceduri netransparente de revânzare a activelor Nürburgring, ar fi trebuit să fie examinată în cadrul celei de a doua decizii în litigiu. Potrivit Comisiei, acest răspuns este corect, în măsura în care împrejurări ulterioare vânzării activelor Nürburgring nu sunt relevante pentru aprecierea aspectului dacă administratorul judiciar al Nürburgring a acționat, cu ocazia acestei vânzări, ca un investitor în economia de piață. Or, un astfel de investitor nu ar fi putut lua în considerare fapte precum cele invocate de recurentă, care nu au avut loc decât după încheierea vânzării. Chiar dacă Comisia ar fi dispus, cu ocazia adoptării celei de a doua decizii în litigiu, de informațiile invocate de recurentă în argumentația sa, acestea ar fi lipsite de relevanță pentru aplicarea principiului vânzătorului în economia de piață cu privire la contractul de vânzare din 11 martie 2014, încheiat între administratorul judiciar al Nürburgring și Capricorn.

80 În sfârșit, ca răspuns la al cincilea aspect al celui de al patrulea motiv, Comisia susține că argumentația recurente, rezumată la punctele 170 și 171 din hotărârea atacată, nu repunea în discuție respectarea criteriului vânzătorului în economia de piață. În special, argumentele rezumate la punctul 170 din această hotărâre ar privi evenimente ulterioare încheierii contractului de vânzare menționat. Situația ar fi aceeași în ceea ce privește încheierea unui contract de închiriere, evocată la punctul 171 din hotărârea respectivă. La punctele 173 și 174 din aceeași hotărâre, Tribunalul ar fi furnizat o motivare concisă, dar clară, pentru a justifica respingerea acestor argumente. Ar fi fost logic ca Tribunalul să facă trimitere la punctele 138-158 din hotărârea atacată, având în vedere că Tribunalul a arătat în cuprinsul acestora că prețul de vânzare a activelor Nürburgring a fost stabilit în cadrul unei proceduri de cerere de ofertă deschise și transparente și că nu exista nicio îndoială cu privire la finanțarea ofertei reținute. În ceea ce privește argumentul recurente întemeiat pe o denaturare a elementelor de probă, ar fi imposibil să se înțeleagă care este baza acestei afirmații, cu atât mai mult cu cât recurenta însăși recunoaște că Tribunalul și-a rezumat în mod corect argumentația la punctele 170 și 171 din hotărârea atacată.

– *Aprecierea Curții*

81 Este necesar să se precizeze, cu titlu introductiv, că, contrar celor susținute de Comisie, al doilea aspect al celui de al patrulea motiv vizează nu numai punctul 153 din hotărârea atacată, ci și punctele 152 și 154-156 din această hotărâre. Prin urmare, acesta nu poate fi respins ca inoperant.

82 În vederea examinării acestui aspect, trebuie amintit că, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 151 din hotărârea atacată, li s-a precizat investitorilor interesați de achiziționarea activelor Nürburgring că vor fi selectați, printre altele, în funcție de probabilitatea finalizării tranzacției. Unul dintre factorii care trebuiau luați în considerare în această privință era garantarea finanțării ofertei lor, atestată de o confirmare a finanțării emise de partenerii lor financiari.

83 Din considerentele (50), (273) și (278) ale deciziei finale reiese că Comisia a apreciat că finanțarea ofertei depuse de Capricorn era asigurată, întrucât aceasta din urmă prezentase scrisoarea Deutsche Bank din 10 martie 2014, care ar avea un caracter obligatoriu.

84 La punctele 152-155 din hotărârea atacată, Tribunalul a verificat dacă examinarea efectuată de Comisie, care se alătură analizei autorităților germane, era de natură să înlăture prezența unor îndoieli cu privire la caracterul obligatoriu al acestei scrisori și, la punctul 156 din hotărârea menționată, a ajuns la concluzia că aceasta era efectiv situația.

85 Prin urmare, este necesar să se examineze dacă, astfel cum susține recurenta, în cadrul acestei examinări, Tribunalul a denaturat conținutul scrisorii menționate.

86 În această privință, trebuie amintit că o denaturare a elementelor de probă are loc dacă, fără a fi necesar să se recurgă la noi elemente de probă, aprecierea elementelor de probă existente apare ca fiind vădit greșită (Hotărârea din 18 ianuarie 2007, PKK și KNK/Consiliul, C-229/05 P, EU:C:2007:32, punctul 37, precum și Hotărârea din 18 iulie 2007, Industrias Químicas del Vallés/Comisia, C-326/05 P, EU:C:2007:443, punctul 60).

- 87 În speță, din lectura scrisorii Deutsche Bank din 10 martie 2014, astfel cum a fost prezentată de Comisie în fața Tribunalului și cum figurează în dosarul din primă instanță, reiese că aceasta cuprinde, pe prima pagină, o indicație clară potrivit căreia „angajamentul” cuprins în această scrisoare este supus condițiilor prezentate, printre altele, în „lista de condiții” anexată la scrisoarea menționată ca anexa A.
- 88 Or, astfel cum arată în mod întemeiat recurenta, această anexă cuprinde, la final, o „observație importantă”, care indică printre altele că „prezenta listă de condiții servește numai în scopul discuțiilor și nu urmărește să creeze obligații juridice între noi [...] În consecință, nu acceptăm o răspundere pentru orice pierdere directă, consecutivă sau altfel care rezultă din faptul întemeierii pe [această] scrisoare”.
- 89 Reiese în mod evident din aceste indicații că scrisoarea Deutsche Bank din 10 martie 2014 nu crea o obligație de finanțare în sarcina băncii care a emis-o și în favoarea Capricorn.
- 90 Această concluzie este, de altfel, confirmată de mențiunea care figurează la punctul 9 de la pagina 5 din această scrisoare, intitulat „Dreptul aplicabil și competența”, care se referă la „orice obligație necontractuală eventuală” care rezultă din scrisoarea menționată, fără să evoce obligații contractuale, tocmai pentru că această scrisoare nu trebuia să creeze astfel de obligații.
- 91 Este irelevant în această privință că, astfel cum a arătat Tribunalul la punctele 152 și 153 din hotărârea atacată, aceeași scrisoare arată că Deutsche Bank este „dispusă să acorde” Capricorn un împrumut de 45 de milioane de euro și că aceasta se referă în mai multe rânduri la „angajamentul” asumat de Deutsche Bank față de Capricorn, în măsura în care reiese cu claritate din indicațiile amintite la punctul 88 din prezenta hotărâre că acest „angajament” nu crea obligații juridice de finanțare, nu mai mult decât scrisorile anterioare ale Deutsche Bank evocate de Tribunal la punctul 154 din hotărârea atacată. Faptul că lipsa caracterului obligatoriu al scrisorii Deutsche Bank din 10 martie 2014 a fost evocată în termeni diferiți de cei din ultimele scrisori nu repune în discuție această concluzie.
- 92 Rezultă că, astfel cum susține recurenta prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al patrulea motiv, Tribunalul a denaturat conținutul scrisorii Deutsche Bank din 10 martie 2014 și că, prin urmare, acest aspect este întemeiat.
- 93 În cadrul celui de al patrulea aspect al celui de al patrulea motiv, recurenta reproșează în esență Tribunalului că a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a înlăturat, la punctul 166 din hotărârea atacată, argumentele sale rezumate la punctele 162 și 163 din această hotărâre.
- 94 Astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 108 din concluzii, la Tribunal, recurenta a susținut în esență că, după încheierea, la 11 martie 2014, a vânzării activelor Nürburgring către Capricorn, aceasta din urmă și vânzătorii au încheiat un acord de garanție pentru plata ratelor din prețul de vânzare, care prevedea posibilitatea ca, în cazul neplății reiterate a celei de a doua rate din prețul de vânzare, activele să fie revândute, ceea ce, ulterior, s-a produs efectiv.
- 95 La punctul 166 din hotărârea atacată, Tribunalul a amintit că ajutorul care, potrivit recurenteii, ar fi trebuit să fie constatat de Comisie în a doua decizie în litigiu ar fi fost acordat către Capricorn la 11 martie 2014, data vânzării activelor menționate către aceasta din urmă la un preț pretins inferior prețului pieței. Tribunalul a dedus de aici că faptele ulterioare acestei date nu erau relevante pentru examinarea aspectului dacă un ajutor fusese eventual acordat Capricorn în cadrul procedurii de cerere de ofertă. Tribunalul a adăugat, la punctul 167 din hotărârea atacată,

că, dacă recurenta dorea examinarea de către Comisie și a existenței unui ajutor nou care rezulta din pretinsa continuare a procesului de vânzare, ea ar fi trebuit să depună o nouă plângere în legătură cu acest subiect.

- 96 În această privință, este adevărat că, în cazul în care s-ar considera că Capricorn ar fi primit un ajutor corespunzător diferenței dintre prețul de piață al activelor Nürburgring și prețul de achiziție a acestora de către Capricorn, în cadrul unei proceduri de cerere de ofertă care nu ar îndeplini cerințele de deschidere, de transparență, de necondiționalitate și de nediscriminare, un asemenea ajutor ar fi fost în mod necesar acordat la 11 martie 2014, data atribuirii acestor active către Capricorn și a semnării contractului de vânzare cu privire la ele.
- 97 Totuși, contrar considerațiilor Tribunalului de la punctul 166 din hotărârea atacată, aceasta nu înseamnă că fapte ulterioare datei respective erau prin definiție lipsite de orice relevanță pentru aprecierea aspectului dacă un asemenea ajutor fusese acordat efectiv.
- 98 Astfel, trebuie amintit că legalitatea unei decizii în materia ajutoarelor de stat trebuie să fie apreciată de instanța Uniunii în funcție de informațiile de care Comisia putea să dispună la momentul la care a adoptat decizia (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 septembrie 2017, Comisia/Frucona Košice, C-300/16 P, EU:C:2017:706, punctul 70, precum și jurisprudența citată). După cum a arătat în esență domnul avocat general la punctele 102 și 103 din concluzii, faza preliminară a procedurii de examinare în materia ajutoarelor de stat ia sfârșit la momentul adoptării de către Comisie a uneia dintre deciziile prevăzute la articolul 4 din Regulamentul nr. 659/1999, astfel încât nu se poate exclude ca elemente de analiză noi să poată apărea ulterior încheierii procedurii de cerere de ofertă, dar înainte de adoptarea deciziei Comisiei aferente acesteia.
- 99 În special, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 82 și 83 din prezenta hotărâre, faptul că finanțarea ofertei Capricorn era asigurată era cel puțin unul dintre factorii care au justificat atribuirea activelor Nürburgring către aceasta.
- 100 Or, faptele invocate de recurentă, astfel cum au fost rezumate la punctul 94 din prezenta hotărâre, deși ulterioare atribuirii activelor Nürburgring către Capricorn, dacă ar fi dovedite, ar fi susceptibile să ridice îndoieli cu privire la temeinicia concluziei responsabililor procedurii de cerere de ofertă, potrivit căreia finanțarea ofertei Capricorn era asigurată și, prin urmare, cu privire la caracterul transparent și nediscriminatoriu al acestei proceduri, amintindu-se că, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 157 din hotărârea atacată, o altă ofertă a fost respinsă pentru lipsa probei finanțării.
- 101 Astfel, se pune problema motivului pentru care, deși Capricorn dispunea de o finanțare garantată a ofertei sale, ea a trebuit să renegocieze plata prețului de vânzare în rate și, în definitiv, nu a putut plăti a doua rată, ceea ce a condus la revânzarea activelor Nürburgring.
- 102 Prin urmare, prin faptul că a înlăturat relevanța faptelor invocate de recurentă și rezumate la punctul 94 din prezenta hotărâre pentru simplul motiv că erau ulterioare vânzării activelor Nürburgring către Capricorn, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept. În consecință, al patrulea aspect al celui de al patrulea motiv este întemeiat.

- 103 În sfârșit, prin intermediul celui de al cincilea aspect al celui de al patrulea motiv, recurenta susține în esență că respingerea de către Tribunal, la punctele 173-176 din hotărârea atacată, a argumentelor sale rezumate la punctele 170 și 171 din această hotărâre este viciată de nemotivare sau de o motivare insuficientă.
- 104 Este necesar să se arate în această privință că, la punctul 170 din hotărârea atacată, Tribunalul a rezumat patru argumente invocate de recurentă în cadrul celui de al treilea aspect al celui de al treilea motiv al acțiunii sale. Potrivit Tribunalului, aceste argumente urmăreau să demonstreze că atât prețul de cumpărare a activelor Nürburgring de către Capricorn, cât și modalitățile de plată a acestui preț conțineau elemente de ajutor, dat fiind faptul că, în primul rând, 6 milioane de euro provenite din excedentul brut de exploatare al administratorului Nürburgring trebuiau să fie deduse din prețul de vânzare, în timp ce acest administrator a indicat, în cursul anului 2013, că speranțele sale de câștig cu privire la activele Nürburgring erau nule, în al doilea rând, plata celei de a doua rate din prețul de vânzare a fost amânată, în al treilea rând, penalitatea de 25 de milioane de euro care era prevăzută în contractul de cumpărare în caz de neîndeplinire a obligațiilor de plată nu fusese recuperată și, în al patrulea rând, activele Nürburgring fuseseră cesionate unui subdobânditor în cadrul unei proceduri netransparente.
- 105 La punctul 171 din această hotărâre, Tribunalul a rezumat un argument suplimentar invocat de recurentă în același context, potrivit căruia contractul prin care activele Nürburgring au fost închiriate societății Capricorn pentru o perioadă care începea să curgă de la 1 ianuarie 2015, cu scopul de a organiza o situație tranzitorie care corespundea îndeplinirii eventuale a condiției care însoțea vânzarea activelor Nürburgring către Capricorn, și anume adoptarea de către Comisie a unei decizii de eliminare a oricărui risc ca cumpărătorul activelor menționate să fie obligat să ramburseze ajutoarele acordate vânzătorilor, nu fusese supus el însuși unei proceduri de cerere de ofertă deschise, transparente, nediscriminatorii și necondiționate, astfel încât chiriile aferente acestui contract nu ar corespunde unui preț de piață și ar conține elemente de ajutor noi. S-ar fi convenit între vânzători și Capricorn ca chiriile pentru contractul menționat să fie deduse din prețul de vânzare a activelor Nürburgring până la data la care vânzarea va fi fost perfectată.
- 106 Ca răspuns la aceste argumente, Tribunalul s-a limitat să arate, la punctul 173 din hotărârea atacată, că, „[p]entru motivele prezentate la punctele 138-158 [din această hotărâre], nu este necesar să se considere că Comisia ar fi trebuit să aibă îndoieli cu privire la caracterul transparent și nediscriminatoriu al procedurii de cerere de ofertă”. Acesta a adăugat, la punctul 174 din hotărârea menționată, că rezulta de asemenea din aceleași motive că „examinarea efectuată de Comisie care a condus la adoptarea celei de a doua decizii [în litigiu] era de natură să înlăture prezența unor îndoieli în ceea ce privește existența unui avantaj acordat cumpărătorului în cadrul contractului de închiriere a activelor Nürburgring sau al altor modalități de plată a prețului de vânzare a activelor respective”.
- 107 Or, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 115 din concluzii, contrar celor impuse de jurisprudența citată la punctul 36 din prezenta hotărâre, o asemenea motivare nu răspunde, nici măcar implicit, argumentelor recurtei rezumate la punctele 170 și 171 din hotărârea atacată și nu permite să se înțeleagă raționamentul Tribunalului, astfel încât să permită persoanelor interesate să ia cunoștință de motivele deciziei luate, iar Curții să își exercite controlul jurisdicțional.
- 108 Astfel, motivele prezentate la punctele 138-158 din hotărârea atacată, la care Tribunalul a făcut trimitere la punctul 173 din această hotărâre, privesc, pe de o parte, caracterul netransparent și discriminatoriu al procedurii de cerere de ofertă în special în raport cu lipsa de transparență a

datelor financiare, cu lipsa de transparență și cu caracterul discriminatoriu al criteriilor de evaluare și al aplicării acestora, precum și cu continuarea procesului de vânzare după cesiunea activelor Nürburgring către Capricorn și, pe de altă parte, problema finanțării ofertei acesteia din urmă. Ele nu permit, așadar, să se înțeleagă motivul pentru care au fost respinse argumentele recurente rezumate la punctele 170 și 171 din hotărârea menționată.

- 109 Prin urmare, este necesar să se concluzioneze că hotărârea atacată este viciată de nemotivare în ceea ce privește respingerea de către Tribunal a acestor argumente. Rezultă că al cincilea aspect al celui de al patrulea motiv este întemeiat.
- 110 În aceste condiții, fără a fi necesară examinarea primului aspect și a celui de al treilea aspect ale celui de al patrulea motiv și nici a celui de al cincilea motiv, se impune admiterea recursului și anularea hotărârii atacate, în măsura în care, prin aceasta, Tribunalul a respins cererea de anulare a celei de a doua decizii în litigiu.

Cu privire la acțiunea de la Tribunal

- 111 Conform articolului 61 primul paragraf a doua teză din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, în cazul anulării hotărârii Tribunalului, Curtea poate să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul, atunci când acesta este în stare de judecată.
- 112 În speță, având în vedere în special împrejurarea că acțiunea în anulare introdusă de recurentă în cauza T-373/15 se întemeiază pe motive care au făcut obiectul unei dezbateri în contradictoriu în fața Tribunalului și a căror examinare nu necesită adoptarea niciunei măsuri suplimentare de organizare a procedurii sau de cercetare judecătorească în dosar, Curtea apreciază că această acțiune este în stare de judecată și că se impune să fie soluționată în mod definitiv (a se vedea prin analogie Hotărârea din 8 septembrie 2020, Comisia și Consiliul/Carreras Sequeros și alții, C-119/19 P și C-126/19 P, EU:C:2020:676, punctul 130), în limita litigiului cu care rămâne sesizată, și anume cererea de anulare a celei de a doua decizii în litigiu (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 iulie 2008, Chronopost și La Poste/UFEX și alții, C-341/06 P și C-342/06 P, EU:C:2008:375, punctul 134).
- 113 Trebuie amintit că a doua decizie în litigiu este o decizie de a nu ridica obiecții întemeiată pe articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 659/1999, a cărei legalitate depinde de aspectul dacă există îndoieli privind compatibilitatea ajutorului cu piața comună.
- 114 Având în vedere că astfel de îndoieli trebuie să determine deschiderea procedurii oficiale de investigare la care pot participa persoanele interesate menționate la articolul 1 litera (h) din Regulamentul nr. 659/1999, trebuie să se considere că orice persoană interesată în sensul acestei din urmă dispoziții este direct și individual vizată de o asemenea decizie. Astfel, beneficiarii garanțiilor procedurale prevăzute la articolul 108 alineatul (2) TFUE și la articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 659/1999 nu pot obține respectarea acestora decât dacă au posibilitatea de a contesta în fața instanței Uniunii decizia de a nu ridica obiecții (Hotărârea din 24 mai 2011, Comisia/Kronoply și Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punctul 47, precum și jurisprudența citată).
- 115 În această privință, este necesar să se arate că nu este cu siguranță de competența instanței Uniunii să interpreteze acțiunea unui reclamant prin care se contestă exclusiv temeinicia unei decizii de apreciere a ajutorului ca atare în sensul că vizează în realitate protejarea drepturilor procedurale

care îi sunt conferite reclamantului prin articolul 108 alineatul (2) TFUE, atunci când reclamantul nu a formulat în mod expres un motiv care să urmărească acest obiectiv, fără a exista riscul de a transforma obiectul acestei acțiuni (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 mai 2011, Comisia/Kronoply și Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punctul 55). Cu toate acestea, în cazul în care un reclamant solicită anularea unei decizii de a nu ridica obiecții, el contestă în esență că decizia luată de Comisie cu privire la ajutorul în cauză a fost adoptată fără ca această instituție să deschidă procedura oficială de investigare prevăzută la articolul 108 alineatul (2) TFUE, cu încălcarea drepturilor sale procedurale, deși existența unor îndoieli cu privire la compatibilitatea acestui ajutor cu piața internă o obliga la aceasta. Pentru ca cererea sa de anulare să fie admisă, reclamantul poate, așadar, invoca orice motiv de natură să demonstreze că aprecierea informațiilor și a elementelor de care dispunea Comisia, în cadrul fazei preliminare de examinare, ar fi trebuit să dea naștere unor asemenea îndoieli, fără ca utilizarea acestor argumente să transforme obiectul acțiunii. Rezultă din aceasta că instanța Uniunii poate examina argumentele de fond invocate de un reclamant pentru a verifica dacă ele conțin și elemente în susținerea unui motiv, invocat tot de acest reclamant, care susține în mod expres existența unor îndoieli care ar fi justificat inițierea procedurii oficiale de investigare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 mai 2011, Comisia/Kronoply și Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punctele 56 și 59).

- 116 În speță, calitatea de „persoană interesată” a recurenteii în sensul articolului 1 litera (h) din Regulamentul nr. 659/1999 a fost deja recunoscută la punctul 67 din prezenta hotărâre. Aceasta a invocat, în susținerea acțiunii formulate, nouă motive. Cu excepția celui de al șaptelea motiv, invocat în susținerea cererii de anulare a primei decizii în litigiu, celelalte motive sunt invocate în susținerea cererii de anulare a celei de a doua decizii în litigiu.
- 117 Al cincilea și al optulea motiv sunt întemeiate în mod explicit pe încălcarea drepturilor procedurale ale recurenteii, în măsura în care Comisia s-a abținut să inițieze procedura oficială de investigare, prevăzută la articolul 108 alineatul (2) TFUE, în pofida faptului că vânzarea activelor Nürburgring la un preț mai mic decât prețul lor de piață ar fi trebuit să o determine să considere că fusese acordat un ajutor cumpărătorului.
- 118 Pentru a se pronunța cu privire la aceste motive, conform jurisprudenței citate la punctul 115 din prezenta hotărâre, trebuie să se examineze, într-o primă etapă și împreună, primul și al treilea aspect ale primului motiv, precum și al doilea motiv, întemeiate în esență pe o apreciere eronată de către Comisie a confirmării finanțării ofertei Capricorn.

Argumentația părților

- 119 Prin intermediul primului și al celui de al treilea aspect ale primului motiv, precum și prin intermediul celui de al doilea motiv, recurenta arată că constatarea Comisiei, care figurează în considerentele (50), (51), (266), (271) și (273) ale deciziei finale, potrivit căreia Capricorn depusese un angajament financiar din partea Deutsche Bank cu privire la un împrumut de 45 de milioane de euro, este vădit eronată, în măsura în care reiese din conținutul scrisorii Deutsche Bank din 10 martie 2014 că acesta nu avea caracter obligatoriu.
- 120 Ea adaugă că nota de subsol 79 din decizia finală demonstrează că Comisia avea cunoștință de acordul menționat la punctul 94 din prezenta hotărâre, încheiat la 13 august 2014 între administratorul judiciar al Nürburgring, vânzători și Capricorn, care prevedea, printre altele, amânarea plății celei de a doua rate din prețul de vânzare de către Capricorn. Or, acest acord ar demonstra lipsa confirmării finanțării ofertei Capricorn.

- 121 Comisia contestă aceste argumente. Ea se referă la termenii scrisorii Deutsche Bank din 10 martie 2014, care menționează în special, în mai multe rânduri, un „angajament” din partea Deutsche Bank și consideră, prin urmare, că nu a săvârșit o eroare vădită de apreciere a scrisorii menționate.
- 122 În ceea ce privește acordul din 13 august 2014, aceasta precizează că, la momentul adoptării deciziei finale, nu se afla în posesia textului acestui acord, care nu i-ar fi fost transmis în cadrul procedurii administrative. Informațiile care figurează la nota de subsol 79 din decizia finală ar proveni dintr-o comunicare a Republicii Federale Germania. În orice caz, ea subliniază că nu și-a întemeiat a doua decizie în litigiu pe faptul că dovada finanțării furnizate de Deutsche Bank exista încă la momentul adoptării acestei decizii.

Aprecierea Curții

- 123 Trebuie arătat că, pentru a înlătura existența unui ajutor ilegal acordat în favoarea Capricorn cu ocazia achiziționării de către aceasta a activelor Nürburgring, Comisia trebuia să se asigure că această achiziționare a fost efectuată la un preț corespunzător prețului de piață, situație care s-ar regăsi în cazul în care s-ar putea confirma că procedura de cerere de ofertă a fost deschisă, transparentă, nediscriminatorie și necondiționată.
- 124 Astfel cum s-a arătat deja la punctul 82 din prezenta hotărâre, unul dintre factorii luați în considerare în vederea selectării cumpărătorului activelor Nürburgring era confirmarea finanțării ofertei sale.
- 125 Astfel, din considerentul (116) al deciziei finale reiese că un alt ofertant, care a depus o plângere la Comisie, propusese în cadrul procedurii de cerere de ofertă un preț de cumpărare a ansamblului activelor Nürburgring superior celui propus de Capricorn. Or, din considerentul (272) al deciziei finale reiese că această ofertă a fost respinsă pentru lipsa dovezii finanțării.
- 126 Potrivit considerentului (273) al deciziei finale, numai două oferte au fost considerate ca dispunând de o finanțare asigurată, și anume oferta Capricorn și cea a unui alt ofertant. Cu toate acestea, în măsura în care atât quantumul finanțării asigurate de care dispunea acest alt ofertant, cât și prețul de vânzare pe care îl propunea erau inferioare celor ale Capricorn, oferta acesteia din urmă a fost reținută în final.
- 127 Rezultă că, dacă s-ar dovedi că s-a considerat în mod eronat că Capricorn dispunea de o finanțare confirmată pentru oferta sa, deși, în realitate, nu aceasta era situația, această împrejurare ar fi de natură să repună în discuție, printre altele, caracterul nediscriminatoriu al procedurii de cerere de ofertă, în măsura în care ar fi de natură să demonstreze că Capricorn beneficiase de un tratament preferențial și că oferta sa nu a fost respinsă, spre deosebire de cel puțin de un alt ofertant care nu a putut furniza dovada unei finanțări confirmate a ofertei sale.
- 128 Prin urmare, în prezența unor îndoieli cu privire la caracterul confirmat al finanțării ofertei Capricorn care nu ar fi putut fi înlăturate, Comisia era obligată să inițieze procedura oficială de investigare și nu putea adopta o decizie de a nu ridica obiecții precum a doua decizie în litigiu.
- 129 Trebuie să se constate că elementele invocate de recurentă demonstrează existența unor astfel de îndoieli.

- 130 Pe de o parte, pentru motivele expuse la punctele 87-91 din prezenta hotărâre, Comisia nu putea să considere că scrisoarea Deutsche Bank din 10 martie 2014 conținea un angajament de finanțare cu caracter obligatoriu.
- 131 Pe de altă parte, astfel cum arată recurenta, din nota de subsol 79 din decizia finală reiese că a doua rată din prețul de vânzare nu a fost plătită de Capricorn în termenul acordat și că, printr-un acord încheiat la 13 august 2014 între administratorul judiciar al Nürburgring, vânzătorii și Capricorn, plata acestei rate a fost amânată la o dată ulterioară, în schimbul plății unor dobânzi de întârziere de către Capricorn și al furnizării unor garanții suplimentare. Or, în cazul în care finanțarea ofertei Capricorn ar fi efectiv asigurată, aceasta din urmă ar fi fost în mod logic în măsură să plătească a doua rată din prețul de vânzare în termenul acordat și nu ar fi trebuit să negocieze amânarea plății sale.
- 132 Prin urmare, fără a fi necesar să se examineze restul argumentației prezentate de recurentă în susținerea acțiunii sale, în măsura în care prin aceasta se urmărește anularea celei de a doua decizii în litigiu, este necesar să se concluzioneze că aprecierea aspectului dacă vânzarea activelor Nürburgring către Capricorn implica acordarea către aceasta din urmă a unui ajutor incompatibil cu piața comună ridică îndoieli în sensul articolului 4 din Regulamentul nr. 659/1999, care ar fi trebuit să determine Comisia să inițieze procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) TFUE.
- 133 Este necesar, așadar, să se admită acțiunea și să se anuleze a doua decizie în litigiu.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 134 Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, atunci când recursul nu este fondat sau atunci când recursul este fondat, iar Curtea soluționează ea însăși în mod definitiv litigiul, aceasta se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.
- 135 Potrivit articolului 138 alineatul (3) prima teză din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, în cazul în care părțile cad, fiecare, în pretenții cu privire la unul sau mai multe capete de cerere, fiecare parte suportă propriile cheltuieli de judecată.
- 136 În speță, este necesar să se aplice această din urmă dispoziție, deoarece recursul este respins în ceea ce privește hotărârea atacată, în măsura în care, prin aceasta, Tribunalul a respins cererea de anulare a primei decizii în litigiu, însă este admis în ceea ce privește hotărârea menționată, în măsura în care, prin aceasta, Tribunalul a respins cererea de anulare a celei de a doua decizii în litigiu, iar Curtea anulează această decizie.
- 137 În consecință, trebuie să se dispună că fiecare parte va suporta propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară și hotărăște:

- 1) Anulează Hotărârea Tribunalului Uniunii Europene din 19 iunie 2019, Ja zum Nürburgring/Comisia (T-373/15, EU:T:2019:432), în măsura în care, prin aceasta, Tribunalul Uniunii Europene a respins cererea de anulare a articolului 1 ultima liniuță din Decizia (UE) 2016/151 a Comisiei din 1 octombrie 2014 privind ajutorul de stat SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN) pus în aplicare de Germania pentru Nürburgring.**

- 2) Respinge în rest recursul.**
- 3) Anulează articolul 1 ultima liniuță din Decizia (UE) 2016/151 a Comisiei din 1 octombrie 2014 privind ajutorul de stat SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN) pus în aplicare de Germania pentru Nürburgring.**
- 4) Ja zum Nürburgring eV și Comisia Europeană suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Semnături